

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33794
Nom	Geografia econòmica
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2018 - 2019

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1318 - Grau de Geografia i Medi Ambient	Facultat de Geografia i Història	3	Primer quadrimestre
1902 - Formació per a la qualificació específica (R.D 860/2010)	Facultat de Geografia i Història	1	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1318 - Grau de Geografia i Medi Ambient	604 - Geografia Econòmica	Obligatòria
1902 - Formació per a la qualificació específica (R.D 860/2010)	1 - Geografia	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ALBERTOS PUEBLA, JUAN MIGUEL	195 - Geografia
PITARCH GARRIDO, DOLORES	195 - Geografia

RESUM

L'assignatura de Geografia Econòmica, a partir d'anàlisis teòrics i empírics, ofereix els coneixements necessaris per a comprendre la desigual distribució de les activitats econòmiques en l'espai així com la seua dinàmica a diferents escales territorials (local, regional, nacional i global) . Es dóna una especial importància als aspectes relacionats amb el desenvolupament territorial, els elements que ho faciliten i condicionen, i les desigualtats regionals, des d'una doble perspectiva local i global.

Junt amb les aproximacions i models teòrics, els alumnes manejaren informació econòmica aplicant tècniques d'anàlisi apropiades per a la descripció i l'anàlisi econòmica territorial

A l'acabar el module els alumnes haurien de ser capaços d'obtenir informació econòmica, tractar-la de forma adequada a través del càlcul d'indicadors i d'anàlisis gràfiques, analitzar-la per a obtenir conclusions rellevants quant a la seua localització, estructura i dinàmica i, finalment, posar en relació les variables econòmiques amb la resta de i elements que componen un sistema territorial (població, sistema urbà, usos del sòl, ús de recursos).

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No es precisaran coneixements previs específics més enllà dels que hajan aportat les assignatures cursades prèviament, en especial les de "Introducción a la Geografía Humana", "Principios d'Economia Ambiental" "Espacios urbanos", "Espacios rurales" i "Estadística".

És convenient comptar amb una certa experiència en el maneig del full de càlcul Excel (taules, fórmules i gràfics) per a la realització de les pràctiques.

Atés que s'emprarà l'Aula Virtual com principal element de comunicació permanent fora de

COMPETÈNCIES

1318 - Grau de Geografia i Medi Ambient

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Comunicació oral i escrita en la llengua pròpia i coneixement d'una llengua estrangera.
- Capacitat de treball individual.
- Capacitat de treball en equips de caràcter interdisciplinari.
- Compromís amb valors d'igualtat de gènere, interculturalitat, igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, cultura de la pau i valors democràtics, i solidaritat.
- Aprenentatge autònom, creativitat, capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor. Capacitat de resoldre situacions imprevistes.
- Geografia humana, econòmica i social.
- Metodologia i treball de camp.
- Dimensions temporal i espacial en l'explicació dels processos socials i territorials i mediambientals.
- Relació i síntesi de la informació territorial transversal.
- Relació del medi natural amb l'esfera social i humana.
- Diversitat de llocs, regions i localitzacions i les seues relacions.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

A través d'esta assignatura es pretén contribuir que l'alumne enfortisca una sèrie de capacitats genèriques, referides a la capacitat per a l'anàlisi i síntesi d'informació complexa en el camp de la Geografia Econòmica. Igualment es pretén millorar la seua capacitat de treball tant individual com col·lectiva i per a enfrontar-se a problemes d'índole tant teòrica com pràctica de caràcter complex i multidimensional.

De forma més específica els alumnes de Geografia Econòmica haurien de ser capaços al finalitzar el quadrimestre de:

- Conèixer i manejar els principals conceptes teòrics que expliquen la distribució i la dinàmica de les activitats econòmiques en el territori a escala local i global.
- Determinar quina és la informació necessària per a establir els principals elements característics d'una economia regional i la seua dinàmica a qualsevol escala, així com obtindre, tractar-la i analitzar-la convenientment
- Conèixer i manejar els principals conceptes teòrics i els principals fets rellevants referits al desenvolupament territorial.
- Establir i analitzar les relacions existents entre l'activitat econòmica i el medi ambient, com a element que permeta avaluar la sostenibilitat dels processos de desenvolupament.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Conceptes basics: espai i organització econòmica

La busca d'explicacions per als patrons espacials en Geografia Econòmica: naturalesa, localització i societat. La dimensió temporal: canvi espacial i cicles econòmics. Els principis geogràfics bàsics de la localització i dinàmica espacial de les activitats econòmiques: distància, accessibilitat, interacció, difusió, xarxes, avantatge comparatiu, economies i deseconomies (aglomeració, escala i gamma) .

2. Els paisatges econòmics: mesurant el desenvolupament

Creixement i desenvolupament. El concepte canviant de desenvolupament. El mesurament del desenvolupament. Els models teòrics del desenvolupament: enfocaments liberals i enfocaments crítics. Economia ambiental i economia ecològica. La canviant divisió espacial del treball i les grans estructures territorials: centre, semi-periferia i perifèria. Polarització i desigualtat territorial i social.

3. Espai econòmic i sistemes d'acumulació

La dinàmica espai-temporal del canvi econòmic: del treball fordista a la producció flexible. Sistemes d'acumulació, modes de regulació social-institucional i modes de producció. El capitalisme liberal. Taylorisme, Fordisme i producció en massa. Post-Fordisme i acumulació flexible. La Globalització i el nou orde mundial. Un espai de fluxos multiescalar: comerç, inversió, capital i treball

4. Les regions guanyadores; innovació, xarxes i desenvolupament territorial

Els espais guanyadors en un món global: emprendimiento local, inversió forana, qualificació del capital humà i inversió en infraestructures. Els recursos territorials per al desenvolupament: recursos tangibles i intangibles. Institucions, capital social i xarxes per al desenvolupament. Els sistemes d'I+D+i. Innovació, adopció i difusió. Mobilitat dels factors vs. desenvolupament arrelat i sostingut.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Altres activitats	15,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes de teoria	20,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	20,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Es desenrotllarà un model de classe participativa, inclús en aquelles qüestions que podrien considerar-se més teòriques. D'esta manera es combinaran els següents formats de classe:

- Al llarg de tota l'assignatura, explicacions a càrrec del professor sobre aquells aspectes considerats fonamentals o que susciten majors dubtes.
- Preparació de lectures a càrrec dels alumnes. Segons un programa preestablert, estes es llegiran i prepararan com a treball fora de l'aula per cada alumne amb vista a la seua discussió col·lectiva en un dia de classe prefixat.
- Realització de xicotets exercicis pràctics d'anàlisi econòmica territorial (càlcul d'índexs, representació i anàlisi de resultats) . La seua realització s'iniciarà en classe, per al que serà necessari comptar amb calculadora, i es finalitzarà, si és necessari, fora de l'aula. Estos exercicis pràctics se n'aniran entregant en les dates requerides pel professor i seran material avaluable.
- Busca d'informació econòmica a diverses escales territorials, davall la tutoria del professor. És proposarà la busca d'una sèrie d'informació que haurà de ser completada i entregada en la mateixa sessió a través de l'Aula Virtual.

- Realització de seminaris (treball particular, exposició i discussió d'articles acadèmics)
- Realització d'una excursió

Tant per als entregues de treballs per part dels alumnes com per a rebre materials de treball i propostes d'exercicis del professor, s'emprarà sempre l'Aula Virtual."

AVALUACIÓ

La qualificació obtinguda s'obtindrà de la següent ponderació dels diversos elements avaluable:

- a) Examen teòric: (60%)
- b) Dossier d'exercicis pràctics: (20%) Per a la comptabilització d'este ítem serà condició necessària -sense excepció- l'haver entregat la memòria a través de l'Aula Virtual dins dels terminis establits."
- c) Memòries d'activitats: assistència a conferències, excursió i presentació de la memòries corresponents (15%) . Per a la comptabilització d'este ítem serà condició necessària -sense excepció- l'haver entregat les memòries corresponents a través de l'Aula Virtual dins dels terminis establits, a més d'haver assistit a estes activitats. No es consideren vàlides, i seran puntuades amb un 0, aquelles memòries en què el sistema Ephorus detecte un nivell de plagi superar al considerat admissible per la CAT.

És necessari obtenir una nota mínima de 4.00 a l'examen per a considerar en el còmput de la qualificació final la resta d'ítems. De no obtenir aquesta nota mínima de 4.00 a l'examen, la qualificació final serà l'obtinguda en l'examen

Les pràctiques i totes les activitats complementaries realitzades durant el curs tondrán la consideració d'evaluació continua. Per això seran no recuperables. Per tant, la qualificació obtinguda es comptabilitzarà tan en primera com en segona convocatòria.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- PIKE, A., RODRIGUEZ POSE, A. y TOMANEY, J. (2011) Desarrollo local y regional, Valencia, Publicaciones de la Universidad de Valencia, 399 pp.
- MÉNDEZ, Ricardo (1997) Geografía económica: la lógica espacial del capitalismo global, Barcelona, Ariel, 384pp.
- SÁNCHEZ, José Luis (2003) Naturaleza, localización y sociedad: tres enfoques para la geografía económica, Salamanca, Universidad de Salamanca, 257 pp.
- CARRERA, C. et al. (1988) Trabajos prácticos de Geografía Humana, Madrid, Síntesis, 440 pp.
- POLÈSE, M. y RUBIERA, F. (2009) Economía Regional y Urbana. Introducción a la geografía económica, Cizur Menor (Navarra), Civitas-Thomson Reuters, 307 pp.

Complementàries

- BRAKMAN, S., GARRETSEN, H. y van MARREVIJK, C. (2003) An introduction to geographical economic, Cambridge, Cambridge University Press, 350 pp.
- CAMAGNI, Roberto (2005) Economía Urbana, Barcelona, Antoni Bosch, 303 pp.
- CLARK, G.L. et al. (2003) The Oxford handbook of economic geography, Oxford, Oxford University Press, 742pp.
- COMBES, P., MAYER, T., THISSE, J.F. (2008) Economic geography: the integration of regions and nations, Oxford, Princeton university Press, 399 pp.
- HARVEY, D. (2007) Espacios del capital. Hacia una geografía crítica, Madrid, Akal, 2007.
- JOHNSTON, R.J., GREGORY, D. y SMITH, D. (2000) Diccionario Akal de Geografía Humana, Madrid, Akal, 594pp.
- MASSEY, D. (2012) Un sentido global del lugar, Barcelona, Icaria, 212 pp.
- OLIER, Eduardo (2011) Geoeconomía: las claves de la economía global, Madrid, Financial Times-Prentice Hall, 321 pp.
- VAZQUEZ BARQUERO, A. (2005) Las nuevas fuerzas del desarrollo, Barcelona, Antoni Bosch, 192 pp.
- VELTZ, Pierre (1999) Mundialización, ciudades y territorio: la economía de archipiélago, Barcelona, Ariel, 256pp